

Til lesere av rapporten

Næringslivet og offentlig sektor har stor påvirkning på mennesker, samfunn, miljø, klima og dyr og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål og Parisavtalens 1,5 graders mål.

Denne rapporten kan brukes som redegjørelse etter åpenhetsloven, men rapporten favner bredere med klima og miljø, sirkulærøkonomi og antikorrupsjon. Våre medlemmer er forpliktet til å jobbe med aktsomhetsvurderinger og årlig rapportere på arbeidet. Medlemmer i Etisk handel Norge som er på Basisnivå1 oppfyller også åpenhetslovens aktsomhetsvurderingsplikt, og delvis informasjonsplikten.

OECDs begrep Responsible Business Conduct er det vi i Etisk handel Norge kaller for bærekraftig forretningspraksis. Den systematiske innsatsen virksomheter gjør for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning, samt rette opp skade for mennesker, dyr, samfunn og miljø – kalles aktsomhetsvurderinger (due diligence). Virksomheter over en viss størrelse er gjennom åpenhetsloven pålagt å gjøre aktsomhetsvurderinger på menneskerettigheter. Alle virksomheter, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å gjøre aktsomhetsvurderinger også på samfunn, miljø og dyr og etterleve FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner.

Etisk handel Norges prinsipper (vår Code of Conduct) for bærekraftig forretningspraksis dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd. Rapporten viser åpenhet om hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger i tråd med UNGP og OECDs retningslinjer. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

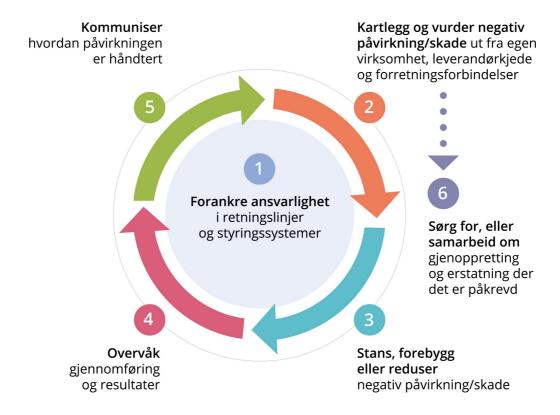
Heidi Furustøl

Daglig leder Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

NHO Reiseliv har vært stolte medlemmer av Etisk Handel Norge siden 2022. Medlemskapet gjenspeiler vårt engasjement for å drive et ansvarlig og framtidsrettet norsk reiseliv, og gir medlemsbedriftene våre trygghet om at de handler etisk og bevisst.

Norsk reiseliv, som omfatter overnatting, servering og opplevelser, arbeider målrettet for en grønn omstilling. NHO Reiseliv Innkjøpskjeden tar sitt samfunnsansvar på alvor. Vi prioriterer å fremforhandle kvalitetsprodukter, sikre bedre priser og styrke lønnsomheten for medlemmene, samtidig som vi legger til rette for ansvarlig forretningspraksis.

Vi har som mål at varer levert til våre medlemmer er produsert under forhold som er i tråd med Innkjøpkjedens etiske krav. Vi følger OECDs 6-trinnsmodell for aktsomhetsvurderinger, stiller tydelige krav til våre leverandørers etiske standarder og forventer at våre samarbeidspartnere følger samme tilnærming. Siden 2015 har vi fulgt opp våre leverandører gjennom Factlines digitale egenrapportering. Vår verifisering fra Factlines bekrefter at vi aktivt jobber for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og leverandørkjede.

Vårt mål er at medlemsbedriftene skal ha full tillit til produktene de kjøper. Vi arbeider for at varer levert gjennom innkjøpskjeden er produsert under betingelser som ivaretar både mennesker og miljø.

Vi jobber langsiktig for næringspolitiske rammebetingelser som styrker våre medlemsbedrifter innen grønn utvikling og samfunnsansvar. Vi er representert i fagrådet for bærekraftige reisemål hos Innovasjon Norge og samarbeider tett med myndighetene for å nå målet om å halvere bruken av engangsplast innen 2026. I 2017 lanserte vi et eget utviklingsfond der medlemsbedrifter kan få støtte til investeringer som fremmer miljøvennlig drift. Vi har også forpliktet oss til å redusere matsvinnet i Norge med 50 prosent innen 2030 og jobber aktivt for å realisere dette målet.

Vi setter stor pris på samarbeidet med Etisk Handel Norge og ser frem til et nytt år med faglig støtte og felles innsats i 2025.

Kristin Krohn Devold Administrerende direktør

Styrets signatur

Denne rapporten er signert elektronisk. Se siste side for verifikasjon.

Mona Saab

President NHO Reiseliv

Morten Thorvaldsen

Styremedlem

Gard Haugland

Styremedlem

André Schreiner

Styremedlem

Anniken Bjørnstad Schjøtt

2.varamedlem

Asle Prestegard

Visepresident NHO Reiseliv

Gjøran Sæther

Styremedlem

Torild Langklopp

Styremedlem

Mari Synnøve Furuset

1.varamedlem

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

NHO Reiseliv	
Adresse hovedkontor	
Middelthunsgt 27, Postboks 5465 Majorstu	en, 0305 Oslo
Viktigste merker, produkter og tjenester	
Næringspolitisk, juridisk bistand,innkjøps	fordeler, rekruttering og kompetanse samt lokal ekspertise.
Beskrivelse av virksomhetens struktur	
NHO Reiseliv har 3800 medlemsbedrifter of i Norge.	og er den største arbeidsgiver - og næringsorganisasjonen for reiselive
Omsetning i rapporteringsåret (NOK)	
102 993 190	
Antall ansatte	
45	
Er virksomheten omfattet av åpenhetsloven	?
Ja	
Vesentlige organisatoriske endringer siden f	forrige rapportering og denne rapportens tidsperiode
Det har ikke vært vesentlige endringer i vå	r organisasjon i 2024
Navn, tittel for kontaktperson for rapporten	
Helle Kernen, Innkjøpsrådgiver	
E-post adresse for kontaktperson for rappor	ten
helle.kernen@nhoreiseliv.no	

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av virksomhetens innkjøpsmodell og leverandørkjede

NHO Reiseliv Innkjøpskjeden er en av Norges største innkjøpsorganisasjoner for overnattings-, serverings- og reiselivsbedrifter. Vi har avtaler med et bredt spekter av samarbeidspartnere. NHO Reiseliv Innkjøpskjeden fremforhandler avtaler med priser og vilkår som medlemmene kan velge å benytte. De konkrete kjøpene foregår direkte mellom medlemmer og samarbeidspartner. NHO Reiseliv Innkjøpskjeden mottar en markedsstøtte fra samarbeidspartner som er basert på medlemmenes samlede kjøp fra den enkelte samarbeidspartner. Medlemmene velger selv hvilke avtaler de benytter, og hvilke produkter de kjøper. Vi fokuserer på bærekraftige valg i forhandlinger.

Antall leverandører som virksomheten har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

159

Kommentar til antall leverandører

Leverandørene vi har avtale med på vegne av våre medlemmer har ligget ganske stabilt rundt dette antallet de siste årene, dog med utskiftninger innenfor noen segmenter.

Type innkjøp/ leverandørforhold

Helt/delvis egeneid produksjon

Innkjøp direkte fra produsent

Innkjøp via agent/mellomledd/i mportør/merkevarel everandører

Annet

Medlemmenes handel utgjør den største andelen av innkjøpsvolumet. Handel fra våre samarbeidspartnere utgjorde i 2024 kr 4 540 000 000. Medlemmenes innkjøp handles via våre samarbeidspartnere som er en kombinasjon av grossister, produsenter, agenter og mellomledd.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Norge:	60
Sverige:	41
Danmark:	31
Tyskland:	24
Italia:	21
Frankrike:	16
Nederland:	16
Kina:	16
Spania:	14
Storbritannia:	11
Belgia:	10
Polen:	10
Hellas:	7
Finland:	6
USA:	5
Brasil:	5

Oversikten viser antall leverandører som har landene på topp 5 listen over høyest vareuttak (i omsetning) til medlemmer av NHO Reiseliv Innkjøpskjeden.

Sammenlignet med tidligere år ser vi en vesentlig økning i førsteleddsprodusenter fra skandinavia og andre europeiske land.

I tillegg til overstående så har følgende land 4 førsteleddsprodusenter: Litauen, Pakistan, Sør Afrika og Thailand

Følgende land har 3 førsteleddsprodusenter: Bangladesh, India, Portugal og Tyrkia

Følgende land har 2 førsteleddsprodusenter: Argentina, Tsjekkia, Estland, Malaysia, Peru, Filippinene, Sveits og Vietnam

Følgende land har 1 førsteleddsprodusent: Australia, Østerrike, Botswana, Chile, Colombia, Elfenbenskysten, Honduras, Island, Madagaskar, Mexico, Marocco, Namibia, New Zealand, Sør Korea og Taiwan.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter

Antall arbeidere

Kommentar til antall arbeidere

For 2024 har vi ikke forespurt antall arbeidere hos våre samarbeidspartnere

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer for produkter eller tjenester og geografi

Kjøtt	Botswana Norge Den europeiske union
Meieriprodukter	Tyskland Danmark Norge Sverige
Frukt & Grønt	Brasil Spania Italia Nederland Norge Polen
Non-food	Kina Norge Den europeiske union
Tjenester	Danmark Norge Sverige USA
Sjømat	Marokko Norge New Zealand Den europeiske union
Vin	Tyskland Spania Frankrike Italia Sør-Afrika
Brennevin	Frankrike Storbritannia Italia
Mineralvann	Danmark Frankrike Sverige
Bakevarer	Danmark Norge

Tekstiler	Kina India Litauen Polen
-----------	-----------------------------------

Innkjøpskjeden jobber i 2025 med å utvikle et nytt system som vil gi detaljinnsikt i eksakt volum og kjøp fra varegrupper per land.

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Nei

Mål og fremdrift

Prosessmål og fremdrift i rapporteringsåret

Alle våre samarbeidspartnere skal svare på egenrapporteringen som tar opp tema som; Samfunnsansvar, strategi og retningslinjer, oppfølging, innsikt og kontroll av egen

Mål: leverandørkjede, risikovurderinger, arbeidsvilkår, anti-korrupsjon og miljø.

Videreføres fra fjoråret - mål for svarprosent skal være 100%

Status: 100% besvart 2024

Mål: Økning av våre medlemmer som signerer tilslutningsavtalen for KuttMatsvinn Servering 2030.

Status: Jevn økning, fortsatt høyt fokus på dette.

Mål: Utarbeide Handlingsplan med konkrete mål for vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Status: Under kontinuerlig arbeid, har fått med flere interne ressurser i arbeidet.

Mål: Risikokartlegging skal prioriteres slik at vi kan jobbe videre trinn 3 og 4 i 6-trinnsmodellen.

Status: For å kunne foreta større risikokartlegging i rapporteringsåret ser vi at vi må endre tidspunkt for

egenrapporteringen.

Prosessmål for kommende år

Alle våre samarbeidspartnere skal svare på egenrapporteringen. Her blir det tatt opp tema som; samfunnsansvar, strategi og retningslinjer, oppfølging, innsikt og kontroll av egen leverandørkjede, risikovurderinger, arbeidsvilkår, anti-korrupsjon og miljø.

Videreføres fra tidligere år- mål for svarprosent skal være 100%

Dette gjelder også prekvalifisering av nye samarbeidspartnere.

Økning av våre medlemmer som signerer tilslutningsavtalen for KuttMatsvinn Servering 2030.

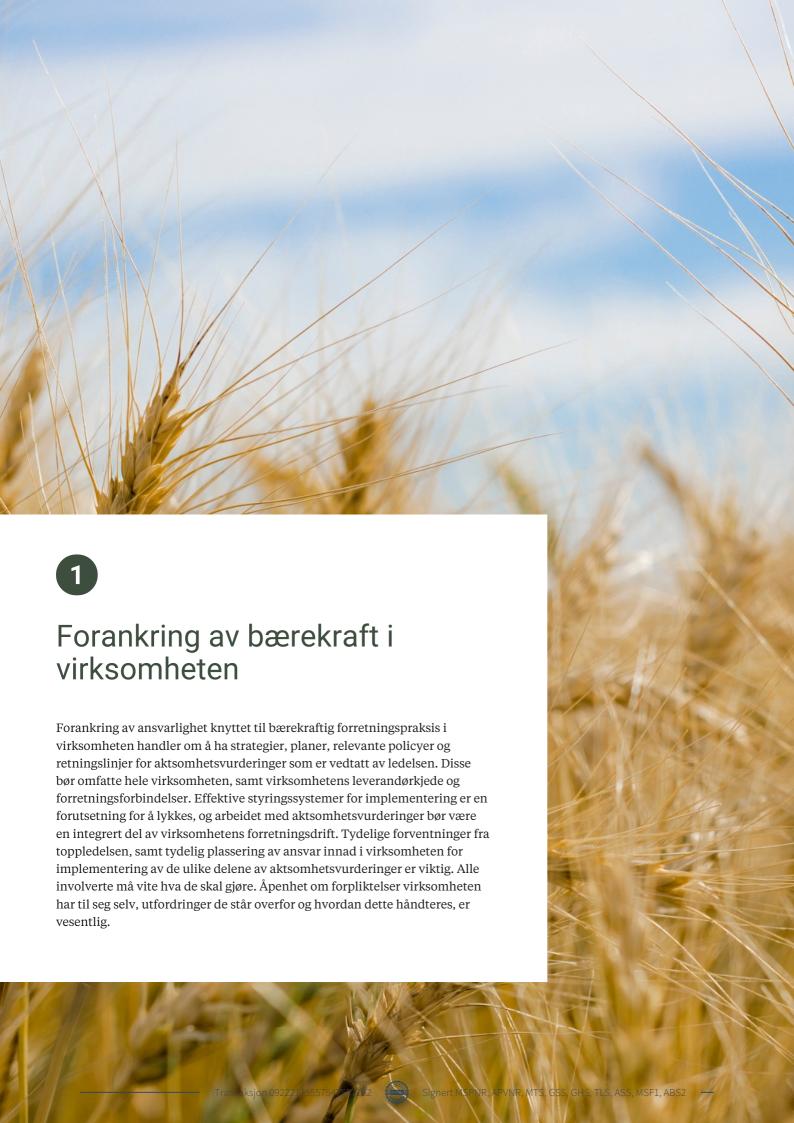
Videreføres fra fjoråret, dette er også satt som internt mål i individuelle handlingsplaner.

Risikokartlegging prioriteres. Endre årlig tidspunkt for egenrapportering, det brukes mye tid på å få inn resultat, ved å endre dette vil det bli mer tid til å jobbe med resultatene.

I vår innkjøpskjede tilhører hoveddelen av klimagassutslippene innkjøpsavtalene, men det er og mye vi kan bidra med internt i organisasjonen. I 2025 skal vi jobbe for å redusere klimagassutslipp direkte og indirekte fra NHO Reiseliv.

1.A Policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

https://www.nhoreiseliv.no/om-oss/dokument/policy-for-barekraftig-forretningspraksis/

1.A.2 Hva sier virksomheten offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, dyr, samfunn og miljø?

NHO Reiseliv jobber for at Norge skal være en bærekraftig destinasjon og ønsker å ivareta vår merkevare som en bærekraftig destinasjon med ren og stille natur. Dette er også viktig for reiselivets langsiktige konkurranseevne. Både vi som organisasjon og alle våre medlemsbedrifter spiller en rolle her i å ta vare på våre naturressurser. Våre nettsider forteller om hvilke saker vi jobber med innenfor blandt annet bekjemping av matsvinn, innkjøp og hva som er på vår næringspolitiske agenda.

Våre medlemmer som benytter våre innkjøpsavtaler skal være trygge på at de varer og tjenester de kjøper er fremstilt i tråd med våre etiske retningslinjer. Derfor gjennomfører vi årlig egenrapportering av alle våre samarbeidspartnere

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Policy er gjennomgått av styret og ble styregodkjent i 2023. Ingen endringer på denne for 2024, vil revideres på nytt i løpet av 2025.

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i virksomheten, forankret i interne retningslinjer og rutiner?

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger gjøres i hovedsak av Innkjøpskjeden i NHO Reiseliv. Innkjøpsdirektør har det overordnede ansvaret for dette arbeidet.

Innkjøpsrådgiver: holder i Innkjøpskjedens arbeid med bærekraft og gjennomfører egenrapporteringer og handlingsplan.

Prosjektleder: jobber sammen med Innkjøpsrådgiver med å utvikle og følge opp handlingsplan og å kommunisere internt og eksternt om arbeidet med bærekraft.

Innkjøpssjef/Kategorisjef: ansvarlig for at Innkjøpskjedens retningslinjer for bærekraft blir fulgt i forhandlinger og samarbeid.

Senior Kommunikasjonsrådgiver: koordinerer arbeid mot styret og delen av NHO Reiseliv som ikke er Innkjøpskjeden.

Vi i Innkjøpskjeden har siden 2015 jobbet med årlig CSR-rapportering av våre leverandører. Underveis i arbeidet så vi behovet for at alle leverandører som er i forhandlinger om nye avtaler også burde svare ut vår undersøkelse. Dette er nå lagt inn som et krav før vi går videre med forhandlinger. Ved inngåelse av nye avtaler gjennomfører Innkjøpsrådgiver rapporteringen og resultat oversendes kategoriansvarlige.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse (eller lignende), arbeidsoppgaver og insentivordninger?

Alle som jobber med innkjøpsforhandlinger er kjent med våre Etiske krav til samarbeidspartnere. Alle ansatte blir kjent med våre interne etiske retningslinjer som finnes i vår Personalhåndbok. Innkjøpskjeden har i tillegg til dette utvidet etiske retningslinjer som har flere punkter vedrørende korrupsjon.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Ansatte som jobber med innkjøp i praksis skal gjennomføre kurs hos Etisk Handel i løpet av første år som ansatt, eller ved endring i stillingsinstruks.

Innkjøpsrådgiver og Prosjektleder deltar også jevnlig på kurs hos Etisk Handel Norge.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn, dyr og miljø forankret i strategier og handlingsplaner?

Vi følger OECDs 6-trinnsmodell til aktsomhetsvurderinger.

NHO Reiseliv har satt strategiske mål for perioden 2024-2026:

- Bærekraftig forretningspraksis skal være godt forankret i virksomheten innen 2026.
- -Vi skal ha oversikt over prioritert risiko i vår leverandørkjede
- -Vi skal ha evaluert påvirkningen av vår innkjøpspraksis på arbeidsforhold i leverandørkjeden.

I handlingsplanen jobber vi med delmål for å oppnå dette. Det er blant annet utviklet og vedtatt en policy for bærekraftig forretningspraksis samt retningslinjer og risikokartlegging for leverandører. Det vil spesielt være våre samarbeidspartnere/leverandører på innkjøp som følges opp.

Lenker til våre mål for bærekraftig norsk reiseliv. https://www.nhoreiseliv.no/innkjopskjeden/barekraftige-innkjop/ https://www.nhoreiseliv.no/vi-mener/barekraftig-reiseliv/

1.C.2 Hvordan følges strategier og planer for bærekraftig forretningspraksis opp av ledelse og styre?

Vi følger opp vår policy ved årlig revidering.

Innkjøpsrådgiver gir tilbakemeldinger til Innkjøpsdirektør etter årlig egenrapportering for å se om de mål vi har satt oss bør evalueres.

Innkjøpsdirektør samt kommunikasjonsrådgiver vil rapportere til styret, som er ansvarlig for revideringen.

Neste strategiperiode er 2027-2030, arbeidet med denne starter nå på høsten/neste vår. Her skal det inn mer om vårt bærekraftsarbeid, arbeid med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Innkjøpsdirektør vil ta med dette inn i arbeidsgruppen.

1.D Partnerskap og samarbeid med leverandører og forretningsforbindelser

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av bærekraftig forretningspraksis i møte med leverandører og forretningsforbindelser?

Før avtaleinngåelse med en ny leverandør skal de ha signert Innkjøpskjedens etiske krav og sendt inn egenrapportering via Factlines.

Innkjøpskjedens etiske krav ligger også åpent tilgjengelig på våre nettsider: https://www.nhoreiseliv.no/innkjopskjeden/barekraftige-innkjop/barekraftsfondet2/

Factlines er et web-basert verktøy som forenkler informasjonsutveksling og hjelper oss å identifisere og vurdere risiko hos leverandøren. Etter avtaleinngåelse følges alle leverandørene opp årlig med egenrapportering via Factlines.

Indikator

Andel av bedriftens leverandører som har akseptert retningslinjer for leverandører

Dette er et krav for avtaleinngåelse med nye samarbeidspartnere.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Styret har vedtatt og godkjent NHO Reiseliv policy for bærekraftig forretningspraksis.

Forankring av policy har gitt større fokus og mer ressurser til arbeidet for en mer bærekraftig forretningspraksis. Egenrapporteringen gir oss et godt innblikk i hvordan våre samarbeidspartnere jobber. Dette gjør oss i stand til å bistå våre medlemmer ved f.eks miljøsertifiseringer da leverandørene allerede har svart ut en del spørsmål.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp prioritert risko for potensiell og/ eller faktiske negative konsekvenser for mennesker, dyr, samfunn og miljø.

Prioritert risiko	Relatert tema	Geografi
Dyrevelferd	Dyrevelferd	Norge
Brudd på arbeidsrettigheter	Fagorganisering og kollektive forhandlinger	Storbritannia Den europeiske union
Korrupsjon	Korrupsjon	
Klimaendringer	Miljø	Norge

Vi ønsker å fortsette å se videre på risikoen forbundet med våre største volumprodukter (målt i omsetning), samt innenfor miljø. Det er i disse områdene vi kan ha mest påvirkning.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, DYR, SAMFUNN OG MILJØ

- 2.A.2 Beskriv: a) virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og hvordan den riskoen ble identifisert og prioritert b) eventuelle deler av virksomheten som ikke er dekket i kartleggingen (produktgrupper, egne produkter, avdelinger eller lignende) og hvorfor c) hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert d) om det er identifisert områder hvor det er manglende informasjon for å vurdere risiko og hvordan dere vil gå frem for å få mer informasjon om dette.
- a) Siden 2015 har vi gjennomført en årlig egenrapportering med alle våre samarbeidspartnere gjennom systemet Factlines. Før vi inngår avtale med en ny leverandør, produktgruppe eller en reforhandling skal leverandøren ha svart ut egenrapporteringen.

Risikokartleggingsverktøy fra Etisk Handel benyttes for å kartlegge og identifisere risiko basert på informasjon vi mottar via Factlines.

Vi har per nå valgt å fokusere på produkter vi har størst volum på. Dette er produkter som vil ha større potensielle følger ved avvik og høy risiko, og vi har og mer påvirkningskraft på produkt vi kjøper store volum av.

Våre medlemmer kan velge fritt blant våre leverandører, noe som kan være en utfordring når det gjelder å vite hvilke produkter det vil kjøpes mest av i kommende periode. Likevel er det noen produkter som går igjen i volum og det er disse vi har fokusert på denne omgang.

- b) Kartleggingen inkluderer i dag alle samarbeidspartnere til innkjøpskjeden. Andre tjenester som benyttes av våre medlemmer som ikke er medlem av innkjøpskjeden har vi ikke foretatt vurderinger på ennå. Dette grunnet ressurser og at den største risikoen ligger i verdikjeden.
- Informasjon er hovedsakelig hentet inn via Factlines, se a)
- d) Avvik mellom hva som meldes inn i egenrapporteringsskjema og vår risikovurdering vil være en utfordring. Tettere dialog i etterkant av rapporteringene er en måte å få avklart dette.

I 2025 har vi fått et nytt innsiktsverktøy som gir mer detaljert informasjon om våre medlemmers varekjøp. Det arbeides med å få inn landskoder her, noe som vil gi verdifull informasjon som vi kan benytte i vår kartlegging.

I 2025 er det planlagt en større risikokartlegging. NHO Reiseliv kommer til å hente inn eksterne ressurser fra Etisk Handel Norge for å få gjennomført denne.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, dyr, samfunn og miljø som ble identifisert men ikke prioritert, og hvordan disse er håndtert

NHO Reiseliv har via Innkjøpskjeden svært mange leverandører og underleverandører innen ulike felt. Vi anerkjenner at det finnes risiko for negativ påvirkning på mennesker, dyr, samfunn og miljø blant disse. For å reduserer og oppdage denne risikoen må våre leverandører godkjenne våre etiske krav og sende egenrapportering via Factlines. Vi ønsker å ha større fokus på risiko som ikke er prioritert eller avdekket så langt og har satt av ressurser til dette i neste rapporteringsår.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Beskriv mål og status for de tiltakene virksomheten har iverksatt for å redusere prioritert risiko

	Dyrevelferd
Overordnet mål :	Samarbeidspartnere i land eller bransjer med høy risiko for brudd på dyrevelferd må ha tiltak på plass for å forhindre dette.
Status :	Våre største volum-produkter er knyttet til kjøttproduksjon. Vi trenger derfor mer informasjon om våre samarbeidspartneres arbeid med dyrevelferd.
Mål i rapporteringsåret :	

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Dette skal tas med i Factlines rapporteringen 2025 for videre oppfølging, samt dialog med berørte samarbeidspartnere.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår:

	Brudd på arbeidsrettigheter	
Overordnet mål :	Sikre at våre samarbeidspartnere har riktig oversikt over egen leverandørkjede og dens utfordringer.	
Status :	Leverandører med produksjon i land med en viss/stor risiko for brudd på arbeiderrettigheter, oppgir at deres produkt har liten risikofaktor sammenlignet med vår risikovurdering (kilde ITUC).	
Mål i rapporteringsåret :	Tettere samarbeid og dialog med leverandører for å avdekke potensiell risiko.	

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Det er god svarprosent på hvilke land man henter råvarer/produksjon, men risiko knyttet til dette må vi få bedre oversikt over . Planlagte tiltak for dette er dialog og endring av spørsmål som gjelder arbeidsrettigheter i egenrapportering.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

Med bedre oversikt fra leverandørene vil vi kunne gjøre en bedre risikovurdering forbundet med enkelte varegrupper.

	Korrupsjon	
Overordnet mål :	Samarbeidspartnere i land eller bransjer med høy risiko for korrupsjon må ha tiltak på plass for å forhindre korrupsjon.	
Status :	96% av våre samarbeidspartnere har en policy mot korrupsjon og bestikkelser.	
Mål i rapporteringsåret :	Bedre oversikt over hvilke leverandører som jobber i høyrisikoland for korrupsjon og hvordan de jobber med å forhindre korrupsjon og bestikkelser.	

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Få en bedre oversikt over hvilke leverandører som jobber i høyrisikoland for korrupsjon og hvordan de jobber med å forhindre korrupsjon og bestikkelser annet enn at dette er et punkt i policy, code of conduct og interne personalhåndbøker.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår:

	Klimaendringer
Overordnet mål :	Redusere klimagassutslipp.
Status :	Påstartet
Mål i rapporteringsåret :	Redusere klimagassutslipp i egen virksomhet (i første omgang ved egen reisevirksomhet) - Mindre unødvendig flyreiser - Samkjøring

Beskriv iverksatte eller planlagte tiltak :

Redusere unødvendig bruk av fly som transport.

I regi av NHO Reiseliv arrangeres det årlig mange store og små arrangement. VI skal ha høyt fokus på bærekraftige arrangement; legge til rette for enkel ankomst ved å reise kollektiv, redusert matsvinn og øke sorteringsgrad på avfall.

Beskriv faktiske eller forventede resultater av tiltaket, samt mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår:

3.B Andre tiltak for å håndtere risko for negativ påvirkning/skade

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Vi inngår avtaler med leverandører som tilbyr mer miljøvennlige alternativer, f.eks innen kjemi og engangsartikler. Innkjøpskjeden er involvert i KuttMatsvinn 2030, og tilbyr gratis medlemskap i prosjektet. I tillegg har vi et eget bærekraftsfond hvor medlemmene kan søke støtte til tiltak for en mer bærekraftig drift. Vi tilbyr også avtale på avfallshåndtering. Innkjøpskjeden er i tillegg kontrollmedlem i Grønt Punkt.

Indikator

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

De største klimagassutslippene for NHO Reiseliv ligger i leverandørkjeden.

Arbeidet med å måle og redusere eget CO2-utslipp er påstartet. Vi benytter Klimahub for eget klimaregnskap. Funn så langt viser at CO2 utslipp fra flyreiser innenlands har gått ned siden 2023, men samtidig har det vært en økning på reiser i Norden. Fokus for 2025 vil være å redusere unødig reisevirksomhet.

Reklameartikler- vi unngår engangsartikler og produkter laget av plast.

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis

Vi stiller krav om at egenrapportering på bærekraft skal være innsendt og godkjent før nye avtaler blir inngått. Gjennom deltakelse på kurs i ansvarlig innkjøpspraksis har de ansatte fått en større bevisstgjøring av dette i det daglige arbeid og forhandlinger.

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

90% av våre leverandører benytter i dag et system for kvalitetsledelse og 91% et system for miljøledelse.

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

I Innkjøpskjedens etiske krav, som skal signeres og etterfølges av alle våre leverandører står det blant annet et punkt fra ILO-konvensjon nr. 87. og 98.: Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og å forhandle kollektiv.

3.B.6 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi skal gi alle våre samarbeidspartnere årlige tilbakemeldinger på hvordan de har gjort i vår egenrapportering via Factlines.

3.B.7 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

I Innkjøpskjedens etiske krav, som skal signeres og etterfølges av alle våre leverandører står det blant annet et eget punkt om korrupsjon og at leverandøren skal ha en antikorrupsjonspraksis og forebyggene rutiner.

NHO Reiseliv har også egne retningslinjer for alle som jobber i Innkjøpskjeden.

3.B.8 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ påvirkning

Arbeidet med prekvalifisering av leverandører gjør at vi unngår å inngå avtaler der hvor det er høy risiko for brudd.

I 2024 har vi laget en verktøykasse for våre medlemmer som skal gjøre det lettere for dem å ta gode og bærekraftige valg. Denne ligger lett tilgjengelig på våre nettsider og er under kontinuerlig utvikling.

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

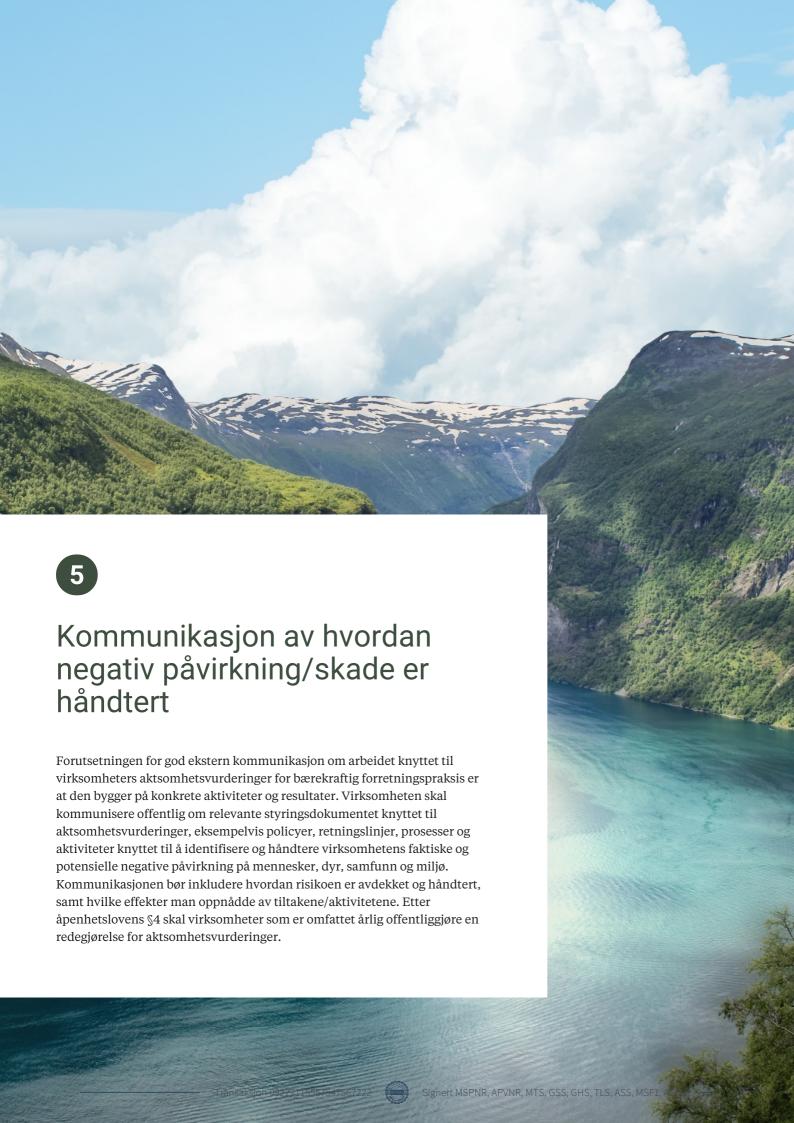
4.A.1 Beskriv a) hvem som har ansvar for å overvåke effekten og resultatene av tiltak iverksatt og hvordan dette gjennomføres i praksis, b) hvem som har ansvar for å evaluere arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og hvordan dette gjennomføres i praksis

Innkjøpsrådgiver ivaretar dialogen med leverandørene for å håndtere risiko og skade/negativ påvirkning. I 2024 ble det rapportert inn 16 brudd på etiske retningslinjer fra leverandørene. De leverandørene hvor det ikke allerede er meldt inn tiltak følges opp av Innkjøpsrådgiver. For 2024 gjaldt dette 2 leverandører, i tillegg vil de som har vært usikre på dette spørsmålet følges opp med dialog.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør og/ eller måler effekten av tiltak for å redusere risiko

Vår årlige egenrapportering følges opp med tilbakemeldinger til samarbeidspartnere samt oppfølgingsmøter med utvalgte leverandører.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Oppdages det avvik holdes det dialog med leverandør og medlemmer/kunder som har handlet de berørte varene.

Les mer om vår forretningspraksis:

https://www.nhoreiseliv.no/om-oss/dokument/policy-for-barekraftig-forretningspraksis/

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Det ligger informasjon om vårt arbeid tilgjengelig på våre nettsider:

https://www.nhoreiseliv.no/om-oss/dokument/policy-for-barekraftig-forretningspraksis/

https://www.nhoreiseliv.no/vi-mener/barekraftig-reiseliv/

https://www.nhoreiseliv.no/innkjopskjeden/barekraftige-innkjop/

Rapporten fra Etisk Handel Norge vil også være offentlig tilgjengelig.

5.A.3 Beskriv virksomhetens rutine for å ivareta og besvare eksterne henvendelser relatert til informasjonskravet pålagt virksomheter under åpenhetsloven.

Vi har en egen e-post barekraftig@nhoreiseliv.no som går direkte til innkjøpsrådgiver. Ved ferie eller andre langvarige fravær har andre ansvaret for å jevnlig sjekke denne eposten.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser

NHO Reiseliv har en virksomhet som indirekte kan føre til risiko for skade på samfunn, miljø, dyr og mennesker. Ved avdekket brudd vil vi samarbeide med leverandøren om gjenoppretting. Vi ønsker dialog og forbedring med våre leverandører, fremfor å avslutte et samarbeid, da det igjen kan gi negative konsekvenser. Dette er nedfelt i vår policy for bærekraftig forretningspraksis.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden
Ingen tilfeller i rapporteringsperioden.

6.B Sikre tilgang til klagemekanismer

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at ansatte og andre interessenter, spesielt påvirkede arbeidere og	g
lokalsamfunn har tilgang til varslingskanaler og klagemekanismer	

I 2025 vil det legges inn et minimumskrav for nye leverandører at de har et klagehåndteringsystem knyttet til menneskerettigheter, miljø, korrupsjon og arbeidstakerettigheter.

Kontaktinformasjon:

NHO Reiseliv Helle Kernen, Innkjøpsrådgiver helle.kernen@nhoreiseliv.no

etiskhandel.no

Verifikasjon

Transaksjon 09222115557547567222

Dokument

NHO Reiseliv

Hoveddokument 37 sider Initiert 2025-05-23 10:58:35 CEST (+0200) av Etisk handel Norge (EhN) Ferdigstilt 2025-06-25 15:34:04 CEST (+0200)

Initiativtaker

Etisk handel Norge (EhN)

info@etiskhandel.no

Underskriverne

Mona Saab President NHO Reiseliv (MSPNR) mona@bigfishadventure.no Signert 2025-05-25 08:57:32 CEST (+0200)	Asle Prestegard Visepresident NHO Reiseliv (APVNR) asle.prestegard@scandichotels.com Signert 2025-06-02 10:46:19 CEST (+0200)
Morten Thorvaldsen Styremedlem (MTS) morten.thorvaldsen@olavthon.no Signert 2025-05-23 17:45:07 CEST (+0200)	Gjøran Sæther Styremedlem (GSS) gjoran@fursetgruppen.no Signert 2025-06-02 14:17:33 CEST (+0200)
Gard Haugland Styremedlem (GHS) gardhaugland@bienbar.no Signert 2025-06-25 15:34:04 CEST (+0200)	Torild Langklopp Styremedlem (TLS) torild@stokkoy.no Signert 2025-06-06 13:47:42 CEST (+0200)
André Schreiner Styremedlem (ASS) andre.schreiner@strawberry.no Signert 2025-06-10 15:22:03 CEST (+0200)	Mari Synnøve Furuset 1.varamedlem (MSF1) mari@lemonsjoe.no Signert 2025-06-10 23:28:23 CEST (+0200)
Anniken Bjørnstad Schjøtt 2.varamedlem (ABS2) anniken@dyreparken.no Signert 2025-05-23 11:36:59 CEST (+0200)	

Verifikasjon

Transaksjon 09222115557547567222

Denne verifiseringen ble utstedt av Scrive. For mer informasjon/bevis som angår dette dokumentet, se de skjulte vedleggene. Bruk en PDF-leser, som Adobe Reader, som kan vise skjulte vedlegg for å se vedleggene. Vennligst merk at hvis du skriver ut dokumentet, kan ikke en utskrevet kopi verifiseres som original i henhold til bestemmelsene nedenfor, og at en enkel utskrift vil være uten innholdet i de skjulte vedleggene. Den digitale signeringsprosessen (elektronisk forsegling) garanterer at dokumentet og de skjulte vedleggene er originale, og dette kan dokumenteres matematisk og uavhengig av Scrive. Scrive tilbyr også en tjeneste som lar deg automatisk verifisere at dokumentet er originalt på: https://scrive.com/verify

